

ISSN- 2149-5845

International Journal of Humanities and Education

Uluslararası İnsanlar Bilimleri ve Eğitimi Dergisi

Vol 2025 Cilt 10 Sayı 24

Yayıncı / Publisher

Dr. Halil TURGUT

Editörler / Editors

Dr. Gökçe Yükselen PELER & Dr. Halil TURGUT

Dil Bilimi Alan Editörü / Linguistics Field Editor

Dr. Gökçe Yükselen PELER

Eğitim Bilimleri Alan Editörü / Educational Sciences Field Editor

Dr. Halil TURGUT

Edebiyat Alan Editörü / Literature Field Editor

Dr. Şamil YEŞİLYURT

Halk Bilimi Alan Editörü / Folklore Field Editor

Dr. Eyüp Polat

İngilizce Dil Editörü / English Language Editor

Dr. Cemal YORGANCIOĞLU

Psikoloji Alan Editörü/Psychology Field Editor

Dr. Zihniye OKRAY

Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Alan Editörü / Politics And International Relations Editor

Dr. Cemal YORGANCIOĞLU

Sanat Tarihi Alan Editörü / Art History Field Editor

Dr. Recep TEK

Teknoloji Eğitimi Alan Editörü / Technology Education Field Editor

Dr. Gürcan LOKMAN

Teknik İşler / Technical Services

Dr. Gürcan LOKMAN

Yayın Editörü / Production Editor

Saffet Alp YILMAZ

Yazı İşleri / Secretarial Work

Serkan YÜKSEL

Yayın Kurulu / Editorial Board

Dr. Bülent ŞEN / Kırklareli Üniversitesi - Dr. Fegani BEYLER / Bingöl Üniversitesi - Dr. Hakan AKÇAY / Yıldız Teknik Üniversitesi - Dr. Hristo SALDZHIEV / Trakia Üniversitesi - Dr. Maral TAGANOVA / Mahtumkulu Dil, Edebiyat ve Millî Elyazmaları Enstitüsü- Dr. Olga PİLLİ / Girne Amerikan Üniversitesi - Dr. Oxana MANOLOVA YALÇIN / Erciyes Üniversitesi - Dr. Pi-Chu KUO / National Pingtung Üniversitesi - Dr. Robert E. YAGER / Iowa Üniversitesi- Dr. Rysbek ALİMOV / İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi- Dr. Zeki AKÇAM / Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi - Dr. Zeynep ELBASAN / İndiana Üniversitesi

İdare Merkezi / Adress

Yenidoğan Mahallesi, Alperen Caddesi, Köşker Konağı, Bina No: 11, Kat 13, Daire 40, Talas / Kayseri, Tel: +90 507 041 54 09

ijhe.org / editor.ijhe@gmail.com

Yayın Türü / Type of the Periodical

Altı aylık, uluslararası hakemli dergi / Biannually, international refereed journal

Tarandığı Uluslararası Dizinler / International Indexes Index

	Türk Eğitim İndeksi Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	CiteFactor Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	Arastirmax Scientific Publication Index Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	Sobiad Atıf Dizini Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	Scientific Indexing Services (SIS) Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2017
	ResearchBib Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2021
	İdeal Online Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2021
	International Institute Of Organized Research (I2OR) Kabul Tarihi / Acceptance Date: 02.2021
	İSAM - İslam Araştırmaları Merkezi Kabul Tarihi / Acceptance Date: 10.2021

İçindekiler / Context***Araştırma Makaleleri / Research Articles***

- 1 – 21** Eski Anadolu Türkçesi Eserlerinde a/e Ünlülerinin Yazımında Aruz Vezninin İmlaya Etkisi
Mustafa ARGUNŞAH & Semiha Merve KOCAOĞLU
- 22 – 41** Türk Destanlarında Sığır Kültü
Fatih BALCI
- 42– 63** İran-Abd İlişkilerinde Tarihsel Dönüşümler ve Güncel Stratejik Yönelimler
Rahim CAVADBEYLI (JAVADPOUR)
- 64 – 80** Sayı Adlarının Nörosemantik Altyapısı
Ensar KILIÇ
- 81 – 97** Polis Teşkilatının İş Yükünü Hafifletmede Özel Güvenliğin Rolü: Avantajlar ve Riskler
Çağrı PİŞKİN
- 98 – 123** Birleşmiş Milletlerin Kuruluş Sürecinde San Fransisco Konferansı ve Dışişleri Bakanı Hasan Saka'nın Faaliyetleri
Sevcan Aslan ÇETİNDAG & Haşim ERDOĞAN
- 124 – 143** Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlıkta Ekolojik ve Sürdürülebilir Yaklaşımlar: Bütünsel Öğrenci Destek Sistemleri
Ali Rıza YAVRUTÜRK
- 144 – 156** Alev Alatlının Yoksun Şiirinin Çözümlemesi
Merve LEBLEBİCİ & Mümtaz SARIÇİÇEK
- 157 – 173** Recai-zâde Mahmud Ekrem'in Uyarlama Oyunu "Atala Yâhut Amerika Vahşileri"ndeki Psikanalitik Çözümlemesi
Büşra BOZA & Mümtaz SARIÇİÇEK
- 174 – 189** Türk Kültüründe Oyunlar: Gaziantep Oğuzeli İlçesinde Oynana Nesten Oyunu ve Oyuncağı
Başak Nur BULUN & İbrahim KARACA
- 190 – 223** Z Kuşağı Öğretmen Adaylarının Okuma Eğilimleri
Yusuf Cihat BAĞ & Derya YILDIZ
- 224- 247** Ziya Gökalp ve Mümtaz Turhan'ın Eğitim Anlayışlarının Mukâyesesi
Kübra Seher ÖZDEMİR & Yücel GELİŞLİ

248-274 Yaratıcı Sanat Etkinliklerinin Üçüncü Sınıf Öğrencilerinin Okulda Mutluluklarına Etkisi

Samiye KÜÇÜK & İdris AKTAŞ & Önder İDİL

275-291 Religion and Religious Communities in Khorezm in The 10th-11th Centuries

Shohruxmirzo ISMAILOV

Kitap İncelemesi / Book Review

292 – 296 Günümüzde Tunguzlar Dil Durumu, Nüfus, Coğrafya

Tuğçe Burcu DEMİR

297-300 Urfa Türküleri / İçerdikleri Değerler, Kültür Taşıyıcılıkları ve Medyadaki Yolculuklarıyla

Hulusi ÇELİK

301-305 XX. Yüzyıl Türkistan Tarihinin Önemli Olayları ve Şahsiyetleri

Selahattin TOLKUN

Bilim Kurulu / Scientific Board

Dr. Ahmet ALBAYRAK / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. Betül AYDOĞDU GÖRKEM / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. Elçin İBRAHİMOV / Azerbaycan Milli İlimler Akademisi / Azerbaycan

Dr. Emrah BOZOK / Millî Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu / Türkiye

Dr. Fatih BALCI / Kayseri Üniversitesi / Türkiye

Dr. Güven ARIKLI / Kıbrıs İlim Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Dr. Hülya ERAYDIN ARGUNŞAH / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. İlkey GÜLERYÜZ / Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi

Dr. Könül MEMMEDOVA / Yakın Doğu Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Dr. Kutluk Kağan SÜMER / İstanbul Üniversitesi / Türkiye

Dr. Mehmet TOPAL / Anadolu Üniversitesi / Türkiye

Dr. Muharrem DAYANÇ / İstanbul Medeniyet Üniversitesi / Türkiye

Dr. Murat TURAL / Yozgat Bozok Üniversitesi / Türkiye

Dr. Mustafa ARGUNŞAH / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. Nevzat ÖZKAN / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. Oğuz KARAKARTAL / Lefke Avrupa Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Dr. Selahittin TOLKUN / Anadolu Üniversitesi / Türkiye

Dr. Stoyan DİNKOV / Sofya Üniversitesi / Bulgaristan

Dr. Sultan Murat TOPÇU / Erciyes Üniversitesi / Türkiye

Dr. Zihniye OKRAY / Lefke Avrupa Üniversitesi / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

BU SAYIDAKİ HAKEMLER / REVIEWERS IN THIS ISUUE

Prof. Dr. Ali ASKER	Karabük Üniversitesi
Prof. Dr. Enver KAPAĞAN	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Göksel Sırrı TÜRKÖZÜ	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ÇAKIR	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Serhat İREZ	Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Tuncay ÖZSEVGECİ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Uğur SARI	Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Abdülkadir BAYRAM	Kayseri Üniversitesi
Doç. Dr. Ece Emre MÜZEZZİN	Uluslararası Final Üniversitesi
Doç. Dr. Erhan ÇAPRAZ	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Erhan YOSKA	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Erkam Temir	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Haşim ERDOĞAN	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Doç. Dr. İnci ERDOĞAN TARAĞCI	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR	Artvin Çoruh Üniversitesi
Doç. Dr. Nazım AKSOY	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Doç. Dr. Özgür DOĞAN	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Ramis KARABULUT	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Doç. Dr. Sultan OKUMUŞOĞLU	Lefke Avrupa Üniversitesi
Doç. Dr. Uğur DURMAZ	Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Alptuğ TOPAKTAŞ	Çankırı Karatekin Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Candan Kadriye GİRAY	Erciyes Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Dursun EŞSİZ	Erciyes Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Emin HÜSEYİNOĞLU	Karabük Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Merve ÇAKINBERK	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tuğba Gönel SÖNMEZ	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Utku IŞIK	Millî Savunma Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sözen İNAK	Kıbrıs Sağlık ve Toplum Bilimleri Üniversitesi
Dr. Berrin AR PAMUK	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Dr. Bingül SUBAŞI	Yakın Doğu Üniversitesi
Dr. Cansu ORAL	Bitlis Eren Üniversitesi
Dr. Gıyas ŞÜKÜROĞLU	Serbest Araştırmacı
Dr. Nazrin ALİZADA	Mustafa Kemal Üniversitesi
Dr. Selin BAYRAK	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Dr. Shohkrukhbek OLİMOV	Özbekistan Gazetecilik ve İletişim Üniversitesi

Editör Notu / Editorial Note

Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi, 21. Sayı ile birlikte, yayın hayatındaki dokuzuncu yılını tamamlamış bulunmaktadır. Dokuzuncu yıla girerken yayına ilk çıktığımız 01.04.2015 tarihinden beri dergimizin editörlüğünü yürüten Prof. Dr. Saadettin YILDIZ, dergi editörlüğünü çalışma arkadaşım Prof. Dr. Halil TURGUT ve şahsıma bırakarak emeklilik hayatının bilgelik denizine dalmıştır. Dergimiz, yayına ilk çıktığı günden beri, Türk bilim dünyasına özgün çalışmalarla katkıda bulunma iddiasında olmuştur. Bu iddiasında Türk bilim hayatının geleceği olan genç bilim adamlarına fırsat tanımak her zaman önceliklerimiz arasında yer almıştır. Derginin kriz anlarında Saadettin Hocamızın “Evlat, biz bu dergiyi Türk çocukları için bir okul olarak görüyoruz!” şeklindeki ifadesi, bize azim kaynağı teşkil etmiş ve çalışma düsturumuz hâline gelmiştir. Dergimiz, ilmî yaklaşımdan ödün vermeden her zaman “karıncanın tabiatı”nı kendine örnek alan insanların çabaları ile bugünlere gelmiştir. Ancak “karınca tabiatı”, derginin uluslararası kimliği ile koşut devam etmiştir. Uluslararası kimliğimizin hudutlarını ise “millî kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne” çıkartmayı bize işaret eden irade teşkil etmiştir. Bu yaklaşımımız yeni yayın döneminde de aynı şekilde devam etmektedir ve edecektir.

Maalesef, bölgemizde savaş, çemberini genişleterek devam etmektedir. Geçen sayımızın Editör Notu’nda, “Kendi evlerinin enkazı altından çıkarılan bebeklerin cansız bedenleri bütün dünyada bir “Durun artık! Yeter!” nidası çıkarması gerekirken tek duyduğumuz bombalar altında can veren mazlumların inlemeleri.” Şeklinde bir serzenişte bulunmuştuk. Şükür ki bu nidanın dünyadan yükselmeye başladığına şahit olmaktayız. Bazı devletler, asırlardır üç dinin insanların kanlarına doymayan o mübarek topraklarda cereyan eden utanç verici rezillikler karşısında seslerini yükseltmeye başlamıştır. Ama esas sevindirici olan, o bilindik “akvam-ı beşer”in sokaklara dökülmüş olması. Hatta zalimin kendi tebaası bile sokaklarda “kaynıyor kum gibi”, ama bu sefer mazlumlar için dökülmüşler sokaklara... Ve elbette “tarihe sığmayanlar” her zamandan çok beklenen hâline gelmiş, Akif’in “Leyla”sı, bu sefer Kudus “göklerinin kalbinde yer tutmuş”tur.

Dergimizin bu sayısı da yine birbirinden değerli, on bir telif makale ve bir kitap incelemesi ile çıkıyor. Halk biliminden sanat tarihine, toplum biliminden dil bilimine pek çok konuyu içeren makalelerin çeşitliliği, bir taraftan dergimiz için bir övünç kaynağı iken diğer taraftan Türk

bilim hayatı için de umut verici bir hadisedir. Bu sayımızda yer alan çalışmaların başlıklarını şöyle sıralayabiliriz:

An Orthodox Christian Bridging the Boundaries of Mavlana's Thought: Yaman Dede's Middle Path between Christianity and Islam

Burdur Müzesi'ndeki Osmanlı İzleri: Madalya ve Nişanlar

Çağatay Türkçesiyle Yazılmış Bir "İsnād-ı Nād-ı °Alī"

Ekonomik Politika Belirsizliği Ve Dış Ticaret İlişkisi: G-7 Ülkeleri Örneği

Gagavuz Türkçesinde İstek Bildiren (Subjunktif) Cümle Yapısı

Kızıl Çukur, Üzümlü Kilise Apsis Zafer Kemerindeki Duvar Resimlerinin Değerlendirilmesi

Necip Asım'ın Milli Aruz İsimli Eseri (İnceleme ve Metin Aktarma)

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Mizaç Özelliklerinin Psikolojik Dayanıklılıkları ve Sosyal Duygusal Yeterlilikleri Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Osmanlı Hürriyet Cemiyeti (18 Eylül 1906-27 Eylül 1907)

Türk Polis Jargonunda Yaşayan Eski Türkçe İzler

Yeni Dönemin Sosyoloji Dernekleri ve Sosyoloji Araştırmaları

Kitap İncelemesi: Edimbilime Giriş

Dergimizin bu sayısını, geçtiğimiz ay aziz hatıralarını yâd ettiğimiz Çanakkale Şehitlerine armağan ederken, çalışma arkadaşlarım Prof. Dr. Halil Turgut, Dr. Öğr. Üyesi Gürcan LOKMAN, Saffet Alp YILMAZ ve Araş. Gör. Serkan YÜKSEL'e; alan editörlerimiz Prof. Dr. Zihniye OKRAY, Doç. Dr. Recep TEK, Doç. Dr. Şamil YEŞİLYURT, Dr. Öğr. Üyesi Cemal YORGANCIOĞLU ve Dr. Öğr. Üyesi Eyüp POLAT'a teşekkürü bir borç biliyorum.

Gayret bizden Tevfik Allah'tan...

Doç. Dr. Gökçe Yükselen PELER

Kayseri